

Finnbogi hevur høgt gordiska knútin

Lóggevandi valdið, útinnandi valdið og prestavaldið hava øll fingið pláss í fremstu røð í ólavsøkuskruðgonguni

Ólavsøkuskruðgongan í ár verður í trimum røðum. Tað hevur hon ikki verið áður, men tað tykist vera breiður meiriluti fyri nýggja uppskotinum, sum Finnbogi Ísakson, lögtingsformaður, hevur spælt út við.

Sambært stýrisskipanarlógini, so er tað lögtingsformaðurin einsamallur, ið ger av, hvussu skruðgongan skal siggja út, sum fer í og úr kirkjuni, áðrenn tingið verður sett, men tingformaðurin hevur tryggað sær, at tað er politisk undirtøka fyri boytingini, sum hann hevur gjørt. Mánadagin var fundur í formansskapinum í lögtinginum, og teir triggir næstformennirnir tóku undir við uppskotinum hjá Finnboga Ísakson.

Gongan

Stóri spurningurin tey seinna árin hevur verið, hvør skal ganga fremst, og hvør skal ganga næstfremst í skruðgonguni. Nú hevur lögtingsformaðurin gjørt av, at lögtingsformaðurin, sum sambært stýrisskipanarlógini hevur embættið við hægst tign í Føroyum, skal hava lögmann høgur megin seg og bisp vinstru megin seg.

Aftanfyrir lögtingsformannin skulu ganga teir triggir næstformennirnir í

tinginum, og so koma tingmennirnir. Tann tingmaðurin, sum hevur sitið longest í tinginum, fer at ganga fremstur, og teir, sum hava verið stytst í tinginum, fara at ganga aftast.

Aftanfyrir lögmann fara varaløgmaður og hinir landsstýrismennirnir at ganga. Vanligu landsstýrismennirnir ganga eftir starvsaldri sum landsstýrismenn. Ríkisumboðsmaðurin skal ganga aftanfyrir aftasta landsstýrismannin, so gongur sorinskrivarin, fútin og skrivstovustjórin á lögmannsskrivstovuni, og aftaná hann koma lögtingsmenn.

Aftanfyrir bisp skal dómprósturin ganga, og aftaná hann verður Andreas Andreasen, prestur, sum fer at prædika. Og so koma prestarnir eftir starvsaldri. Fremstur millum vanligu prestarnar verður Høgni Poulsen, sum hevur verið prestur í meiri enn 40 ár.

Broytingin

Hesi seinna árin hevur skruðgongan verið broytt meiri og minni so at siga á hvørjum ári. Finnbogi Ísakson, lögtingsformaður, sigur, at so leingi, sum hann verður formaður í tinginum, verður skruðgongan skipað soleiðis, sum hon verður tað í ár.

Finnbogi Ísakson, tingformaður, hevur skipað skruðgongu í trimum røðum

Tað hevur serliga verið síðani stýrisskipanarlótið kom fram og stýrisskipanarlógin varð broytt, at tað hevur verið pilkað við skruðgonguna. Felags fyri árin 1995-1997 hevur verið, at lögtingsformaðurin hevur havt lögmannin við síðuna av sær. Í 1995 stóðst ikki sørt av rumbli burtúr, at bispur, sum plagi at ganga næstfremstur, varð

fluttur aftur til at vera hin nýggjandi í røðini. Í 1996 kom bispur aftur fram á næstfremsta plássið, og har var hann eisini í fjór.

Í 1995 var ríkisumboðsmaðurin, sum annars plagi at ganga fremstur, fluttur aftur á áttanda plássið, í 1996 var hann fimturi í røðini, og í fjór var hann eisini á fimta plássið. Nú hevur lögtingsformaðurin gjørt av,

at ríkisumboðið skal á nýggjunda plássið, aftanfyrir lögmann og allar landsstýrismennirnir.

Í álitinum, sum í síðsta valskeiðið varð gjørt um ólavsøkuskruðgonguna, varð mælt til, at lögtingsformaðurin og bispur skuldu ganga einsamallir fremstir, og at lögmaður skuldi ganga aftanfyrir lögtingsformannin.

Hugburðurin

Finnbogi Ísakson, tingformaður, sigur, at hann heldur tað vera rætt, at leikluturin hjá kristindóminum ólavsøkudag og í samfelagnum annars verður markeraður við at bispur skal ganga fremstur. Men hann heldur eisini, at tað hevði ikki verið rætt at flutt lögmann úr fremstu røð, tí lögmaður hevur gingið í fremstu røð síðani heimastýrisslógin kom í gildi í 1948, og tí kann sigast, at lögmaður so at siga hevur vunnið hevd á hesum plássinum.

– Eg havi kannað málið so gjølla, sum tað hevur borið til, og tað tykist einki forgjort at vera í tí, at skruðgongan verður í trimum røðum. At vit samstundis fáa bæði bisp og lögmann í fremstu røð vildi eg mett fór at hava við sær, at allir partar verða nøgdir við skipanina, roknar lögtingsformaðurin við.

jh

Nú fer Høgni frá

Nýggjur prestur skal setast í Suðurstreymoyar vestara prestagjaldi í heyst

Við postinum í gjár fekk Hans Jákup Joensen, bispur, bræv frá Høgni Poulsen, presti í Suðurstreymoyar vestara prestagjaldi. Í brævnunum heitur Høgni Poulsen á bisp um at biðja kirkjumálaráðið um at loysa seg úr starvinum sum sóknarprestur frá útganginum av september í ár.

Bispur sigur, at hann fer beinanvegin at heita á kirkjumálaráðið um at taka áheitanina til eftirtæktar, og so er manngongdin tann, at kirkjumálaráðið fer at lýsa eftir nýggjum presti. Bispur roknar við, at tað eina ferð seint í summar ella tíðliga í heyst verður greitt, hvør tann nýggi presturin verður, ið skal røkja kallið, sum millum aðrar Vesturkirkjan er í.

Prestar kunnu sita í kallinum til teir fylla 70 ár. Høgni Poulsen verður 69 fyrst í oktober mánað, og hann og hin presturin í kallinum, Kjartan Mørkøre, eru javngamlir.

jh

Bispur:

Hetta er ein virðilig loysn

Hans Jákup Joensen hevur einki ímóti, at skruðgongan í framtíðini verður skipað, soleiðis sum hon verður tað í ár

Hans Jákup Joensen, bispur, varð ikki kunnaður um skipanina av nýggju ólavsøkuskruðgonguni, áðrenn lögtingsformaðurin legði uppskotið fyri formansskapin í lögtinginum.

– Hetta er ein ódrvisi manning av skruðgonguni, enn mælt verður til í álitinum frá nevndini, ið hevur viðgjørt spurningin, men eg haldi, at talan er um eina virðiliga loysn, sum vit væl kunnu liva við. Eg eri vegna embættið hjá mær glaður um, at skruðgongan er ein symbolsk staðfesting av, at tingárið byrjar í kirkjuni, har politikarar og onnur

hoyra Guds orð, og eg skilji eisini væl, at tað hevði verið undarligt, um lögmaður, sum hevur gingið fremstur í so mong ár, ikki framvegis varð í fremstu røð.

Bispur heldur seg minnst, at triggir persónar eina ferð hava gingið fremstir:

– Tá Fuglsang-Damgaard, bispur í Keypmannahavn, vitjaði á ólavsøku umleið 1960 haldi eg meg minnst, at hann gekk ímillum lögmann og ríkisumboðsmann, sum gingu fremstir, sigur bispur, sum eisini sær ein annan fyrimun í, at tað nú verður gingið í trimum røðum:

Lögtingsformaðurin, lögmaður og bispur undir tinghúsinum ólavsøkudag í fjór. Í ár fer lögtingsformaðurin at standa í miðjuni

– Røðin hevur verið nóg so long. Nú verður hon styttri, og so kann eg ímynda mær, at tað, um eg so má siga, verður rudduligari.

Bispur sigur, at tað verður roknað við, at allir prestarnir mæta upp til skruðgonguna:

– Prestarnir hava tað, sum verður rópt ólavsøkukon-

vent aftaná skruðgonguna, og har hittast allir prestarnir. Tað kann koma fyri, at onkur prestur er sjúkur ella burturstaddur, men vanligu mæta allir, og tað er mín fatan, at prestanir fegnir vilja vera til staðar og tiskil leggja frítt og úttanlandsferðir eftir ólavsøkuni.

Høgni Poulsen er tann presturin, sum fer at ganga

fremstur millum vanligu prestarnar, og aftaná hann koma Kjartan Mørkøre, Petur Martin Rasmussen og Niels Pauli Danielsen.

– Vit kunnu siga, at tað er lítið eftir av tí ættarliðnum av prestum, sum fór niður at lesa, tá kríggj var av. Prestarnir, sum eru farnir frá, eru vælkomnir at taka lut í skruðgonguni. Teir

plaga at ganga aftastir.

Í ár prædika Andreas Andreasen, prestur í Hvalba. Tað eru framvegis onkir prestar, sum ikki hava prædikað á ólavsøku, t.d. Meinhard Bjartalíð, Hans Eiler Hammer og Inga Poulsen Dam.

jh